

ת"פ 10488/01/14 - מדינת ישראל נגד ולנטין בוריאן - הסתיים, ויליה דייב צ'רניחובסקי

בית משפט השלום בפתח תקווה

20 נובמבר 2014

ת"פ 10488-01-14 מדינת ישראל נ' בוריאן ואח'

בפני כב' השופטת איטה נחמן
המאשימה
נגד
הנאשמים
מדינת ישראל
1. ולנטין בוריאן - הסתיים
2. ויליה דייב צ'רניחובסקי

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד תמיר גינדין, עו"ד ליאל אהרוני ועו"ד שחר יערי

ב"כ הנאשם 2 עו"ד מירי כהן

הנאשם 2 נוכח

פסק דין לנאשם 2

1. הנאשם הורשע, כהודאתו, בעובדות כתב אישום מתוקן, המייחס לו קשירת קשר לביצוע עוון, עבירה על סעיף 499(א)(2) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק") והסגת גבול, עבירה על סעיף 447(א)(1) בחוק.
2. מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 31.3.14, בשעה 18:00 או בסמוך לכך, הנאשמים קשרו קשר לביצוע גניבות מטבעות ממכונות צעצוע וקרוסות ילדים במרכז מסחרי. בהמשך, הגיעו הנאשמים, למרכז מסחרי "שפיגל" בעיר פתח-תקווה (להלן: "הקניון"), על מנת לבחון את המכונות הניתנות לפריצה ואילו כלים עליו להביא על מנת לפרוץ אותן (להלן: "קשירת הקשר").
- ביום 1.4.13, בשעה 02:00 או בסמוך לכך, הסיגו הנאשמים בצוותא גבול הקניון, בכך שנכנסו דרך חניון הרכבים שבו הסורג היה מורם, כשבידם תיק, עלו לקומה השנייה, ניגשו למכונת צעצוע, הנאשם 1 חתר בעזרת קטר את מנעול קופת המטבעות על מנת לבצע גניבה.
3. הצדדים הגיעו להסדר טיעון אשר במסגרתו הודה הנאשם במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, הורשע ונשלח לקבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו, כשעמדת המאשימה להשית עליו מאסר על תנאי וקנס, ואילו ההגנה רשאית לטעון לביטול הרשעת הנאשם וככל שהתסקיר ימליץ על אי הרשעה, גם המאשימה תשקול לסיים ההליך באי הרשעה.

עמוד 1

4. לתיק בית המשפט הוגש תסקיר שירות המבחן.

התסקיר סקר נסיבות חייו של הנאשם, לא ארחיב בנושא מחמת צנעת הפרט, אך אציין כי הנאשם בן 22, רווק, ועלה לארץ בשנת 1994 יחד עם הוריו, שהתגרשו בהיותו כבן שנתיים. הנאשם סובל מתסמונת טורט אשר מתבטאת בטיקים ווקאליים. הנאשם סיים 12 שנות לימוד, בעל תעודת מקצוע בטכנאות שיניים והתגייס לצה"ל, אולם לאחר שנתיים שוחרר על רקע עריקות וריצה 7 חודשי מאסר בכלא צבאי, לאחר מכן שוחרר מסיבה רפואית. לדברי הנאשם, הוא החל לעבוד מגיל 10 לאחר שעות הלימודים, וכיום עובד אצל אביו בהרכבה והובלת רהיטים. אשר לעבירות שביצע, הנאשם קשר עצמו לביצוען אך תיאר כי ביצען על רקע צריכת משקאות משכרים במהלך בילוי עם חבריו, שם הכיר את הנאשם 1 עמו קשר קשר.

לדבריו נכנס לשטח הקניון במטרה להשתמש בשירותים המצויים במקום. באשר לשאלת הרשעתו בדין, הביע הנאשם בפני קצינת המבחן צער בעקבות הסתבכותו עם החוק, תסכול וכישלון. בנוסף ציין הנאשם את ההשפעה המרתיעה של ההליך המשפטי עליו וביטא חשש מפני הרשעתו בדין בסיום ההליך, בנוסף הביע חשש כי ההרשעה תפגע בסיכויי להשתלב באופן מספק בתעסוקה בעתיד. כמו כן, הנאשם התייחס למחיר ולהשלכות הסתבכותו זו על חייו, ועל בני משפחתו ותיאר את ההליך כגורם הרתעה וריסון בעבורו.

בפני קצינת המבחן, הנאשם שלל כל נזקקות טיפולית, גם בתחום צריכת האלכוהול. בנוסף, לא הביע נכונות לפצות את החברה על מעשיו בדרך של ביצוע צו של"צ. הנאשם, צמצם ממעשיו והשליך האחריות לביצוע העבירות על הנאשם 1 עמו והדגיש כי אינו זוכר את פרטי העבירות במלואם בשל היותו נתון באותה העת תחת השפעת אלכוהול. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם הינו אדם מופנם בעל דימוי עצמי נמוך. עוד ציינה כי התרשמותה היא כי לא קיים דפוס שימוש התמכרותי אצל הנאשם, אלא דפוס אשר יש בו כדי להצביע על שימוש לרעה באלכוהול. באשר להישנות להסתבכות עם החוק בעתיד, התרשמה קצינת המבחן כי יש קושי אצל הנאשם להתייחס ולהכיר בבעייתיות כלשהי בתפקודו ובהתנהלותו במישורי חייו השונים וכן לקבל על עצמו אחריות, דבר שיש בו כדי להצביע על רמת סיכון, להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד. לגישת קצינת המבחן, נראה כי הנאשם נוטה להשליך את הבעייתיות על גורמים חיצוניים ומצמצם מחומרת מעשיו. עוד התרשמה קצינת המבחן מקשיים שונים שחוה הנאשם, אך להערכתה, מעורבות שירות המבחן במצבו של הנאשם כגורם סמכותי-טיפול, עשויה להוות השפעה מפחיתה מרמת הסיכון להישנות ביצוע עבירות אלו בעתיד. באשר לשאלת ביטול הרשעת הנאשם בדין, נוכח עברו הנקי של הנאשם, גילו הצעיר והפגיעה הפוטנציאלית בסיכויי להשתלב ולהתקדם מבחינה תעסוקתית, ממליצה קצינת המבחן על ביטול הרשעת הנאשם בדין, ויחד עם זאת, רואה היא צורך בהעמדת הנאשם בצו מבחן למשך שנה, על מנת להפחית מהסיכון להישנות ביצוע עבירות מצדו, על אף התרשמותה כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות מלאה על מעשיו ולהעמיק בבדיקת גורמים באישיותו ובדפוס חשיבתו.

5. ב"כ המאשימה, בטיעוניה לעונש, הפנתה לעובדות כתב האישום המתוקן, להתרשמויות שירות המבחן השונות כפי שעלו מהתסקיר, בין היתר לקושי של הנאשם בלקיחת אחריות והעמקתו בדפוסיו וכן, הפנתה לגורמי הסיכון בעניינו. ב"כ המאשימה טענה כי לא הוצג לשירות המבחן אף מסמך המעיד על פגיעה קונקרטי פרט לגילו הצעיר. לגישת ב"כ המאשימה אין להקל ראש בעבירות בהן הודה הנאשם ואילו במקרה זה, גורמי הסיכון להישנות התנהגות פלילית מצד הנאשם גבוהים יותר מגורמי הסיכוי לשיקומו. על כן, עתרה היא להתיר הרשעת הנאשם על כנה, ולהשית עליו עונש של מאסר על תנאי וקנס.

6. ב"כ הנאשם, בטיעוניה לעונש, עתרה לאמץ המלצת שירות המבחן ולבטל הרשעת הנאשם. הפנתה לגילו הצעיר, אשר ביום ביצוע העבירה היה מתחת לגיל 21 ולגישתה, עסקין בבגיר צעיר. כמו כן, ציינה כי לאחר שירותו הצבאי טרם הספיק לרכוש לעצמו מקצוע ולכן אין באפשרותו להציג בפני בית המשפט אסמכתא לפגיעה קונקרטי ואמיתית בתעסוקתו. אך טרם גיוסו, טענה כי למד טכנאות שיניים ויש ברצונו להתקדם במקצוע זה. כמו כן, הפנתה הסנגורית לתסקיר שירות המבחן, אשר סקר את נסיבות חייו של הנאשם שאינן פשוטות, תסמונת טורט ממנה סובל הנאשם, דימויו העצמי הנמוך ומצוקתו כלכלית. הסנגורית הוסיפה כי אם יהא הנאשם תחת מעורבותו של שירות המבחן כגורם סמכותי טיפולי, הדבר יפחית את רמת הסיכון להישנות ביצוע עבירות מצדו. לעניין חומרת העבירות טענה הסנגורית, כי במקרה דנן אין להקל ראש עם העבירות בהן הודה הנאשם, אולם הדגישה את התיקון המשמעותי של כתב האישום, לאור קשיים ראייתיים.

עוד הוסיפה כי העבירות נשוא כתב האישום אינן מן הרף הגבוה והנאשם הביע בגינן צער, תסכול ותחושת כישלון.

הסנגורית ציינה כי ההליך המשפטי יחד עם בני משפחתו של הנאשם מהווים בעבורו גורם מרתיע וממתן סיכון.

על כן, הסנגורית עתרה להימנע מהרשעת הנאשם ולהסתפק בהשתת התחייבות וצו מבחן. לחילופין ובאם בית המשפט יחליט להשית על הנאשם ענישה נלווית נוספת, אזי עתרה היא להשית עליו צו של"צ.

7. הנאשם בדבריו האחרונים, טען כי הוא מצטער ולא התכוון לומר את הדברים שנאמרו בפני קצינת המבחן.

שאלת הרשעת הנאשם:

8. לאחר שהתרשמתי מטענות הצדדים, המלצת שירות המבחן ומכלול נסיבות העניין, נחה דעתי כי יש להותיר הרשעת הנאשם על כנה.

ככלל הוא, כי משעבר נאשם עבירה המיוחסת לו בכתב האישום, הוא יורשע וייענש כהוראת האינטרס הציבורי ולשם הגשמת מטרות הענישה.

בע"פ 2513/96 מ"י נ' שמש, פד"י נ (3) 682, נפסק כי:

"שורת הדין מחייבת כי מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו. זהו הכלל. הסמכות הנתונה לבית המשפט להסתפק במבחן מבלי להרשיעו בדין, יפה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. שימוש בסמכות הזאת כאשר אין צידוק ממשי להמנע מהרשעה מפר את הכלל. בכך נפגעת גם שורת שוויון לפני החוק". (שם בעמ' 638)

בע"פ 2083/96 כתב נ' מ"י, פדי נב (3) 337, נקבע כך:

"...הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל". (שם בעמ' 342)

בית המשפט משתמש בסמכותו שלא להרשיע נאשם בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, לבין חומרתה של העבירה.

לא התרשמתי כי נסיבות שכאלו מתקיימות בעניינו של הנאשם שבפניי. הנאשם ביחד עם הנאשם הנוסף תכננו וקשרו קשר לביצוע עבירת גניבת מטבעות ממכונת צעצוע וקרוסות ילדים. אין המדובר במי שאינו מבין את פסול מעשיו. כמו כן, במקרה שבפניי אין המדובר בפגיעה תעסוקתית קונקרטי, אלא פגיעה אפשרית עתידית שאינה וודאית, טענה שאף היא לא נתמכה באסמכתאות.

לא אחת נקבע כי אין די בפגיעה מהסוג הזה על מנת להצדיק יחס סלחני עם מי שבוחר לעבור עבירה פלילית ולהחריג את עניינו.

כיום הנאשם עובד עם אביו בהרכבה והובלת רהיטים. כך שהותרת הרשעת הנאשם על כנה לא תגרום לכל פגיעה תעסוקתית שיש בה להביא לגדיעת מטה לחמו של הנאשם.

לפיכך המקרה אינו נמנה עם המקרים החריגים בהם בית המשפט יעדיף את האינטרס של הנאשם על פני אינטרסים ציבוריים וינקוט עמו בגישה כה סלחנית בדמות סיום ההליך ללא הרשעה. בנוסף, על פי תסקיר שרות המבחן, הנאשם שולל כל נזקקות טיפולית, אך ביטא נכונות למעורבות טיפולית בשירות המבחן במידה והדבר יסייע בהמלצת שירות המבחן לאי הרשעתו בדין. הנאשם מתאר כי עצם ההליך הפלילי הנוכחי ובני משפחה, מהווים בעבורו גורם מרתיע ומרסן אשר יש בו כדי להפחית הסיכון להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד. אף האחריות שקלח בפני קצינת שירות המבחן מסויגת ואינה כנה.

על כן, לא מצאתי כי הנאשם עומד בתנאים הקבועים בפסיקה לצורך ביטול הרשעתו.

דין:

9. כמצוות המחוקק בסעיף 40 ג' (א) בחוק, בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות שביצע הנאשם, בהתאם לעיקרון המנחה הקבוע בסעיף 40 ב' בחוק, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

הערך החברתי שנפגע:

10. במעשיו פגע הנאשם בערכים חברתיים דוגמת פגיעה בקניינו של אחר. פגיעתו זו הינה חמורה בנסיבות העניין. הוא קשר קשר עם אחר, הסיג גבול, כשברקע שימוש לרעה באלכוהול.

מדיניות הענישה הנהוגה ומתחם העונש ההולם:

11. מדיניות הענישה בעבירות בהן הודה הנאשם, מתחשבת בצורך בהשתת ענישה חמורה על מי שלוקח חלק במעשים שמטרתם פגיעה ברכושו וקניינו של אחר, מעשים דוגמת מעשי הנאשם, תורמים להשלמת העבירות שמבצע אחר איתו נקשר קשר. אילולא מעשי הנאשם ספק אם העבירות היו מושלמות.

12. כאשר בית המשפט גוזר את דינו של נאשם, שלא במסגרת הסדר כלשהו, עליו לפעול במסגרת תיקון 113 בחוק, באשר לעקרונות ולשיקולים המנחים בענישה ובטכניקה ובמתווה המפורטים בתיקון. שונים הם פני הדברים באותן מקרים בהם גזירת הדין נעשית במסגרת הסדר טיעון לעניין העונש, בין אם מדובר בהסדר סגור, הסדר טווח או רף עליון. במקרים אלה חובה על בית המשפט הגוזר את הדין, גם על פי פסיקת בית המשפט העליון, ליתן משקל משמעותי למספר שיקולים ואינטרסים שאינם בהכרח חלק מאותם עקרונות המפורטים בתיקון 113 בחוק כגון: האינטרס בעידוד הסדרי טיעון, מכלול השיקולים שעמדו ביסוד ההסדר ואינטרס הציפייה של הנאשם כי ההסדר יכובד. ראה בעניין זה **ע"פ 1958/98 פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נז (2002) 577 (1) בעמ' 608-607, כך גם קבעו בתי המשפט לאחר חקיקת תיקון 113: **ת.פ. (מחוזי, י-ם) 27505-06-12 מדינת ישראל נ' אבו חרתיה** (מיום 27.12.12) **ות.פ. (מחוזי, ב"ש) 5093-02-10 מדינת ישראל נ' גיאמי** (מיום 18.2.12). יש לזכור כי ברקע האינטרס בכיבוד הסדרי טיעון עומדת הנחת העבודה כי התביעה, כמי שמופקדת על אינטרס הציבור, פועלת בתום לב ומשיקולים ענייניים והסדרי הטיעון אותם מגבשת מתיישבים עם העקרונות והשיקולים המנחים בענישה שנקבעו במסגרת תיקון 113 בחוק.

במקרה זה סבורה אני, כי יש לראות בטווח הענישה שהוצג על ידי הצדדים בגדר ההסדר כטווח הענישה הראוי ולגזור את העונש בגדרו.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות:

13. במסגרת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירות יש לקחת בחשבון את הנסיבות הבאות:

התכנון שקדם לביצוע העבירות: הנאשם ביצע את מעשיו, יחד עם הנאשם 1, לאחר בילוי עם חברים שבמהלכו צרכו משקאות משכרים. על פי עובדות כתב האישום, הנאשם יחד עם הנאשם 1 הגיעו יום לפני ביצוע העבירות על מנת לתכנן ולבחון את אופן ביצוע העבירות, כך שהוא תכנן את מעשיו.

חלקו של הנאשם בביצוע העבירות: הנאשם ביצע את המעשים יחד עם נאשם נוסף ולקח חלק במעשים אם כי חלקו היה פחות דומיננטי מחלקו של הנאשם הנוסף.

הנזק שנגרם מביצוע העבירות: הנאשם פגע בערך חברתי מוגן שהוא פגיעה בקניינו של אחר.

הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות: המעשים בוצעו לדבריו של הנאשם בהיותו תחת השפעת משקאות משכרים, כמו כן הוא טען כי באותה העת היה עסוק בחיפוש אחר רווחים קלים וזמינים לאור מצבו הכלכלי.

לא נגרעה יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשיו או את משמעות מעשיו, הוא אינו קרוב לסייג לאחריות הפלילית ויכל להימנע מהמעשים עליהם הייתה לו שליטה מלאה, שכן קדם לביצוע העבירה תכנון מוקדם.

חריגה ממתחם העונש הראוי:

14. סעיף 40ד(א) בחוק קובע כי חריגה ממתחם העונש ההולם תהא אך אם בית-המשפט מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם. מדובר במעורבות ראשונה ויחידה של הנאשם בפלילי, הנאשם הודה במיוחס לו. הנאשם טען כי ההליכים המשפטיים המתנהלים כנגדו מהווים עבורו גורם מרתיע ומרסן. עם זאת, כפי שעלה מתסקיר שירות המבחן, הנאשם שולל כל נזקקות טיפולית, וביטא נכונות למעורבות טיפולית בשירות המבחן אך במידה והדבר יסייע בהמלצת שירות המבחן לאי הרשתו בדין.

משלא עבר הנאשם כל הליך טיפולי שהביא לשיקומו או שהיה בו להצביע על סיכוי ממשי לשיקומו, שוכנעתי כי הנאשם לא עומד בתנאי סעיף זה לשם חריגה ממתחם העונש ההולם.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות:

15. כמצווה על בית המשפט בסעיף 40א בחוק יש לקחת בחשבון, בעת ענישת הנאשם, את נסיבותיו האישיות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות. במקרה דנן נסיבות אלו נלמדות מטיעוני ההגנה ומתסקיר שירות המבחן.

המדובר בנאשם צעיר, בן 22, רווק ועובד עם אביו בתחום הרכבת והובלת רהיטים.

הנאשם הודה בכתב אישום שתוקן משמעותית, חסך זמן שיפוטי, הביע צער על מעשיו ונטל אחריות - אם כי אחריות מסויגת.

עוד זקפתי לזכותו את נסיבות חייו הקשות, את מצבו הכלכלי והבריאותי. אין די באלו כדי לאמץ את עתירת ההגנה המקלה והסלחנית, אלא יש בהם להביא לאי מיצוי מלוא הדין עם הנאשם, בדמות אימוץ עתירת המאשימה לעונש, שהינה מתונה בנסיבות העניין.

16. לאור האמור, אני משיתה על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר על תנאי למשך 3 חודשים והנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור בתוך 3 שנים מהיום עבירות בהן הורשע.

ב. קנס כספי בסך 1000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.12.14 ובכל 1 לחודש שאחריו. לא ישולם תשלום במועדו, תעמוד מלוא יתרת הקנס לפרעון מיידי.

מוצגים:

יחולט, יושמדו או יוחזרו לפי החלטת קצין ממונה.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום כ"ז חשוון תשע"ה, 20/11/2014 במעמד הנוכחים.

איטה נחמן , שופטת

הוקלדעלידיאלינוראנידז'אר